

USA behöver överge sina imperiedrömmar

Ett svar på USAs önskedröm

Vi läste med häpnad de senaste uttalandena av chefen för USAs Sydkommando, general Laura Richardson, till tankesmedjan Atlantic Council om den latinamerikanska regionen. Utan några som helst tvekygheter sade hon helt öppet det som är välkänt, nämligen att Washingtons utrikespolitik i regionen uteslutande bygger på intresset för dess resurser, inte för dess folk. Som [Orinoco Tribune rapporterade](#), sade hon:

"Vi har mycket att göra. Denna region är viktig. Den har mycket att göra med den nationella säkerheten [USA:s] och vi måste öka våra insatser", sade Richardson och syftade på de "rika resurser och sällsynta jordartsmetaller" som finns i hela Latinamerika. "Men varför är denna region viktig? Du har litiumtriangeln, som är nödvändig för dagens teknik. 60 procent av världens litium finns i litiumtriangeln: Argentina, Bolivia och Chile. Här finns de största oljereserverna, lätt råolja som upptäcktes i Guyana för mer än ett år sedan. Sedan har vi också Venezuelas resurser med olja, koppar och guld... I denna region finns även 'världens lungor', Amazonas, och 31 procent av världens sötvatten."

Inte ett ord om att upprätta vänskapliga förbindelser, om att tillsammans ta itu med gemensamma fattigdomsproblem, om att främja social utveckling, bekämpa miljöförstöring eller narkotikahandel. Inga signaler från en "god granne". Det är nästan lustigt om det inte vore så illavarslande. Låt oss inte glömma att [enligt en FN-studie](#) var mer än 40 procent av de väpnade konflikterna under de senaste 60 åren kopplade till naturresurser. Med hotande miljökatastrofer, ökande knapphet och konkurrens kan plundringen av naturresurser och den efterföljande miljöförstöringen bara bli värre.

Denna högt uppsatta talesperson för USA:s armé avstår till och med från normal artighet och diplomatiskt språkbruk. Hon använder sig av herraväldets tydliga språk, det fula huvudet på Monroe-doktrinen som i princip säger att regionen tillhör USA. Låt oss komma ihåg att mandatet för USAs Sydkommando med bas i Florida är att övervaka alla "överträdelser" mot USAs "nationella säkerhet". Och de kommer att ingripa vid behov.

En överdrift? Knappast. Nyligen gav USAs finansdepartement [en "licens"](#) för exploatering av ett gasfält till företag som tillhör Venezuela och Trinidad, som om USA vore herre och ägare till dessa vatten och gasfyndigheter. Vad det egentligen betyder är att Washington ? i en teatralisk gest av generositet ? kommer att blunda för sina egna olagliga och kriminella unilaterala tvångsåtgärder (de illa benämnda sanktionerna mot Venezuela) och kommer i detta fall inte att straffa de inblandade i exploateringen av denna resurs. Det verkliga skälet är dock ganska uppenbart: de och särskilt deras "allierade" i Europa behöver gasen, som det råder brist på på grund av deras icke-deklarerade krig mot Ryssland. USA ignorerar att det är en omistlig rättighet för både Trinidad och Venezuela att förvalta sina egna resurser. Det faktum att denna pseudo-"licens" just nu är fördelaktig för båda länderna är inte poängen. Vad som står klart är att USA på ett cyniskt sätt ger sig självt makten som en partisk (och korrupt), självutnämnd världspolis som agerar som anklagare, domare och bödel närhelst det passar dem, och som tillämpar sina egna lagar utomlands på andra suveräna nationer, och som skamlöst bryter mot internationella lagar för att tjäna sina egna intressen.

I en nyligen publicerad artikel av USA-historikern [Alfred W. McCoy i COUNTERPUNCH](#) erkänner han visserligen de bakslag som USA har drabbats av i sina drömmar om ett imperium, men förespråkar ändå mer av samma misslyckade utrikespolitiska recept. McCoy föreslår ett botemedel mot "USAs avtagande herravälde", nämligen att upprätthålla det med hjälp av institutioner som NATO, NORAD, NAFTA och länder som Kanada, USAs pålitliga vän. Är detta något nytt eller bara mer av samma sak?

McCoy's attityd är representativ för många som tror att de är medvetna och öppna för de politiska misstag som Washington har gjort, till exempel de han nämner: muren längs den södra gränsen mot Mexiko, misshandeln av migranter från Haiti, en misslyckad USA-ledd statskupp i Venezuela, upprepade militära interventioner i regionen (Puerto Rico, Panama, Haiti) och CIAs hemliga krig med dödspatruller och kriminella gäng i Centralamerika.

Dessa händelser räknas upp nästan som om de vore oberoende av varandra, anomalier, närmast olyckor eller misstag, som definitivt inte är centrala för huvudprincipen i den ideologi av exceptionalism som genomsyrar hela Washingtons utrikespolitik, då som nu. Författaren, och förvisso många som anser sig vara progressiva, vänligt inställda och välmenande, för fram idén att om de bara kunde förbise dessa beklagliga "misstag" från det förflutna, skulle USA kunna gå vidare politiskt oskadd och behålla sitt herravälde i regionen. Tyvärr är detta som att hälla gammalt vin i nya flaskor.

Det kommer inte att ske. De senaste uttalandena från chefen för USAs Sydkommando satte stopp för denna önskedröm.

För att vara tydlig talar McCoy främst om USAs "hemregion", som endast omfattar Kanada, Mexiko, Centralamerika och önationerna i Karibien, med liten hänvisning till Sydamerika. Godtyckligt dragna linjer och uppdelningar. Till McCoy's förtjänst ska sägas att han i sin artikel erkänner "det avtagande herraväldet" i sin uppenbara oro över "regionala maktens framväxt", som han inte ser positivt på. Det han föreslår som botemedel är dock inte till gagn för regionen utan för USAs egenintresse.

Han föreslår två modeller för att USAs herravälde skall återupprättas: (1) Förhållandet mellan USA och Kanada och (2) en regional union i likhet med Europeiska Unionen. I slutändan är hans dröm: "Att skapa en efterträdare till den sedan länge döende Organisationen för Amerikanska Stater (OAS). Ottawa och Washington skulle kunna leda Nordamerikas 23 suveräna nationer i bildandet av ett permanent sekretariat, likt Europeiska kommissionen". Han har rätt i fråga om den "döende" OAS, men tycks omedveten om att de latinamerikanska och karibiska nationerna redan 2011 bildade en regional allians i CELAC (Latinamerikanska och Karibiska Staternas Gemenskap), där USA och dess juniorpartner Kanada är helt uteslutna. Rävorna bjöds inte in i hönshuset.

Vi kan förkasta tanken på att det "ideala" förhållandet som Washington har med Kanada skulle kunna utsträckas till övriga Amerika. För det första finns det en gemensam politisk, ekonomisk, militär och kulturell grund mellan de två nationerna som inte finns med resten av kontinenten.

För det andra finns det en markant asymmetri i den ekonomiska makten som kanadensiska politiker och eliter har accepterat så ödmjukt att idén om "suveränitet" i praktiken är en osynlig politisk fråga (med undantag för provinsen Quebec och ursprungsbefolkningen). I takt med att USAs politiska äventyr med regimskiften, fullskaliga sanktioner mot nationer och till och med krig har ökat, börjar dock den föga avundsvärda rollen som en "filialfabrik" till USAs kapitalism att dyka upp i det [kanadensiska politiska medvetandet](#), så till den grad att ett land som en gång i tiden tog ledningen för att inrätta Förenta nationerna nu två gånger har förvägrats en plats i säkerhetsrådet, eftersom många nationer ser Kanada som Washingtons springpojke utan en självständig röst. Det börjar bli en besvärlig roll.

Det andra "ideala" förhållande som McCoy nämner är det mellan USA och Europeiska Unionen. Även här finns det en gemensam politisk, ekonomisk, militär och kulturell bakgrund. Men trots detta har de stora skillnaderna i ekonomiska och politiska intressen mellan USA och Europa på senare tid dagligen visat sig och orsakat oanade spänningar i förbindelserna.

En av dessa påfrestningar för EU är det ukrainska proxykriget mot Ryssland som har orsakat brist på olja och gas i Europa. USA är en nation som är inriktad på krig. Som [USAs tidigare president Jimmy Carter sagt](#): "USA är den mest krigslystna nationen i världshistorien ... USA har varit i fred endast 16 av sina 242 år som nation". Dess ekonomi kräver eviga krig för att upprätthålla det

industriella militära komplexet ? vilket president Dwight D. Eisenhower så tydligt varnade för för ungefär ett halvt sekel sedan. I dag vet européerna, med den konflikt med Ryssland och Ukraina som USA och Nato uppenbarligen provocerat fram, mycket väl att varje krig i Europa kommer att innebära att man riskerar sitt land, sina nationer och sitt folk, inte Washingtons som är skyddat ett hav bort. Så återigen är det frågan om "suveränitet" ? dvs. vems politiska vilja som gäller? ? som är elefanten i rummet även i detta förhållande.

Vad skulle krävas för att USA skall engagera sig på ett verkligt konstruktivt sätt med resten av regionen? Om USA vill signalera ett nytt förhållande till sina kontinentala grannar är det här vad de måste göra:

Det första steg som USA skulle kunna ta för en ny relation, eventuellt med hela Latinamerika, skulle vara att rättsligt förkasta Monroe-doktrinen och erkänna självbestämmandet för nationalstaterna söder om landet.

Det andra steget skulle vara att bekräfta sin efterlevnad av FN-stadgan när det gäller respekten för dessa självständiga nationers suveränitet, i synnerhet efterlevnaden av [artikel 1.1 i FN-stadgan](#), vilket i praktiken skulle innebära en omformulering i lag av uppdraget och målen för USAs utrikespolitik, inklusive utrikesdepartementets och underrättelsetjänsternas roll i förhållande till dessa nationer.

Det tredje steget, *mutatis mutandis*, skulle behöva vara en omedelbar avveckling av Guantánamofängelset och återlämnande av flottbasens ockuperade territorium till Kuba. Detta skulle också innebära att blockaden mot det "kommunistiska Kuba", som McCoy nedsättande kallar landet, skulle upphävas.

Det fjärde steget skulle vara att återupprätta fullständiga diplomatiska förbindelser med Kuba, Venezuela och Nicaragua och att upphöra med alla ekonomiska och finansiella sanktioner mot dem. Det skulle innebära att alla venezuelanska tillgångar och konton som har beslagtogs av USAs och Europas banker återlämnas. Det skulle också innebära att det venezuelanska särskilda sändebudet Alex Saab, som USA kidnappade och fängslade trots hans rätt till diplomatisk immunitet enligt 1961 års Wienkonvention om diplomatiska förbindelser, släpps fri.

Det femte steget skulle innebära en veritabel ekonomisk omstrukturering inom USA, genom att omfördela sin ekonomi från vapentillverkning till en välbehövlig återuppbyggnad av deras infrastruktur och bostäder, att stärka sociala program som hälsa och utbildning, öka utvecklingsbiståndet och påskynda övergången från fossila bränslen till förnybara energikällor som en del av ett omfattande miljöprogram. Först då kan USA presentera sig för resten av halvklotet och världen som en nation av fred och respekt.

Den viktigaste frågan är: hur skall detta göras? Den frågan ligger i händerna på USAs folk, som i utövandet av sin egen suveränitet bör använda alla åtgärder som står till buds för att skapa välfärd, rättvisa och välstånd för alla. I stället för att "öka sina insatser", som general Richardson uttryckte det, bör USA erkänna att spelet förändras, med nya aktörer och nya regler. Det är först när USA ger upp sina önskedrömmar om ett imperium och erkänner den nya multipolära världen som deras folk och världen kan se fram emot en ljusare och säkrare framtid.

Maria Paez Victor & Nino Pagliccia, Counterpunch 230201

/cv

USA Pipe Dreams: a Response

Gillar du det Svensk-Kubanska Föreningen gör?

Vill du bidra till kampen mot den omänskliga blockaden?

Swisha en tjuga eller valfri summa till

123 589 0975 eller pg **40 54 11 – 0**

Ett ännu mer betydelsefullt stöd är medlemskap!

Ange namn, e-post, adress och skicka 300 kr för ett års medlemskap

(150 kr för pensionärer, arbetslösa och studerande)

– samma swish/pg som ovan